

Yr Arglwydd Elis-Thomas AC/AM
Y Dirprwy Weinidog Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth
Deputy Minister for Culture, Sport and Tourism

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref: MA-P-DET-0730-19

Nick Ramsay, AC
Cadeirydd – Y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

17 Ebrill 2019

Annwyl Gadeirydd,

ADRODDIAD Y PWYLLGOR CYFRIFON CYHOEDDUS

PERTHYNAS LLYWODRAETH CYMRU Â PINWOOD

YMATEB I'R ADRODDIAD

Mae'n bleser gennyf amgáu copi o ymateb Gweinidogion Cymru i'r adroddiad uchod a gyflwynir i'r Swyddfa Gyflwyno.

Ar ran y Cabinet, carwn ddiolch i chi ac i'r Pwyllgor am y ffordd ystyriol a gofalus roeddech chi wedi cynnal yr ymchwiliad a chynhyrchu'r adroddiad.

Bydd y Swyddog Cyfrifyddu Ychwanegol perthnasol, Andrew Slade, Cyfarwyddwr Cyffredinol yr Economi, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol, yn fwy na bodlon darparu unrhyw wybodaeth, esboniad neu fanylion pellach os bydd angen yn dilyn yr ymateb hwn.

Yn gywir,

Yr Arglwydd Elis-Thomas AC/AM
Y Dirprwy Weinidog Diwylliant, Chwaraeon a Thwristiaeth
Deputy Minister for Culture, Sport and Tourism

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Dafydd.Elis-Thomas@llyw.cymru
Correspondence.Dafydd.Elis-Thomas@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ymateb i Adroddiad Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus Cymru Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar Berthynas Llywodraeth Cymru â Pinewood

Mae Llywodraeth Cymru yn croesawu canfyddiadau'r adroddiad ac yn cynnig yr ymateb canlynol i naw argymhelliad yr adroddiad.

Argymhelliad 1

Rydym yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn rhannu gyda'r Pwyllgor, fanylion am sut y mae'r gwahanol wersi a ddysgwyd o'i phrofiadau wrth ymdrin â Pinewood wedi'u gweithredu, eu cynnwys mewn prosesau gwneud penderfyniadau a'u rhannu ar draws Llywodraeth Cymru.

Ymateb: Derbyn

Mae'r gwaith hwn yn mynd rhagddo. Mae nifer o wersi wedi cael eu dysgu o'n hymwneud â Pinewood. Mae'r rhain yn cynnwys dysgu o'r gwahaniaethau rhwng y modelau gweithredu yr oedd eu hangen ar gyfer stiwdios ffilm yng Nghymru o'u cymharu â gweddill y DU, sut gallwn ni sicrhau manteision ehangach yn effeithiol ar gyfer yr economi leol yn ogystal ag elw masnachol, a pha mor gyflym mae angen i ni ymateb i gytundebau masnachol. Mae'r gwersi hyn wedi cael eu rhannu ar draws y timau Cyllid a Llywodraethu yng Ngrŵp yr Economi, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol. Mae'r adroddiad gwersi a ddysgwyd hefyd wedi cael ei rannu â thimau eraill ar draws Llywodraeth Cymru er mwyn gallu ystyried y pwyntiau a nodir yng nghyswllt unrhyw gynlluniau newydd a chynlluniau sydd eisoes ar waith, i'r graddau y maent yn berthnasol yn ehangach o'u cymharu â gwersi penodol ar gyfer rheoli ymyriadau cyfryngau.

Argymhelliad 2

Rydym yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am berfformiad y Gronfa Buddsoddi yn y Cyfryngau ar ddiwedd blwyddyn galendr 2019.

Ymateb: Derbyn

Cyflwynir yr wybodaeth ddiweddaraf am berfformiad y Gronfa Buddsoddi yn y Cyfryngau i'r Pwyllgor ym mis Rhagfyr 2019.

Argymhelliad 3

Mae'n amlwg inni na roddodd y swyddogion ddigon o sylw ar y cychwyn i'r gwrthdaro buddiannau a oedd yn rhan annatod o berthynas gytundebol Llywodraeth Cymru â Pinewood. Dim ond yn ddiweddarach, pan ddaeth y gwrthdaro hwn rhwng cyfraniad Pinewood yn y Gyllideb Buddsoddi yn y Cyfryngau a'i gyfraniad ehangach mewn gwaith cynhyrchu yng Nghymru yn gynyddol amlwg, y cymerwyd camau cywiro. Gallai risg yr achos hwn o wrthdaro buddiannau yn digwydd fod wedi'i nodi o'r cychwyn cyntaf pan ddechreuodd Llywodraeth Cymru gydweithio â Pinewood, ac yn wir, dylai hyn fod wedi digwydd. Rydym o'r farn bod dibyniaeth Llywodraeth Cymru ar y Panel Buddsoddi yn y Cyfryngau yn unig, i liniaru ei risgiau, wedi bod yn annigonol.

Ymateb: Gan fod argymhellion 3, 4 a 5 i gyd yn ymwneud â gwrthdaro buddiannau, mae un ymateb wedi cael ei baratoi o dan argymhelliad rhif 5 isod.

Argymhelliad 4

Rydym yn croesawu'r camau a gymerwyd wedyn gan swyddogion Llywodraeth Cymru i gynghori'r Gweinidog i ailystyried natur y cytundeb yn dilyn pryderon ynghylch gwrthdaro buddiannau yn cael eu mynegi. Fodd bynnag, rydym yn bryderus, fel yr adroddwyd gan yr Archwilydd Cyffredinol, ac yn y dystiolaeth a roddwyd i Bwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu, na roddwyd cyngor penodol i'r Gweinidog ar wrthdaro buddiannau cyn i Lywodraeth Cymru ymrwymo i gytundeb â Pinewood.

Ymateb: Gan fod argymhellion 3, 4 a 5 i gyd yn ymwneud â gwrthdaro buddiannau, mae un ymateb wedi cael ei baratoi o dan argymhelliad rhif 5 isod.

Argymhelliad 5

Rydym yn argymhell y dylai Llywodraeth Cymru ddiwygio'n drylwyr ei threfniadau ar gyfer nodi ac asesu achosion posibl o wrthdaro buddiannau a bod y rhain, ynghyd â chynigion lliniaru cadarn, yn cael eu gwneud yn gwbl eglur mewn cyngor a ddarperir i Weinidogion cyn ymrwymo i gytundebau â busnes yn y sector preifat.

Ymateb: Derbyn

Wrth edrych yn ôl ar y profiad, rydym yn derbyn y dylid bod wedi adnabod y gwrthdaro buddiannau posibl ehangach yn gynharach ac y dylid bod wedi cynnwys hyn yn y cyngor cychwynol i Weinidogion.

Fodd bynnag, ar ôl i swyddogion ganfod y materion hyn, aethpwyd i'r afael â nhw a chafodd Gweinidogion wybod amdanynt. Er enghraifft, cyn gynted ag y daeth hi'n amlwg bod posibilrwydd o wrthdaro ar gytundebau'r Gyllideb Buddsoddi yn y Cyfryngau, rhoddodd swyddogion wybod i Weinidogion a mynnu bod Pinewood yn datgelu manylion unrhyw gyfranogiad Pinewood Group ehangach mewn cynyrchiadau, a gyflwynwyd ar gyfer cyllid.

Rydym yn hyderus hefyd bod gweithdrefnau lliniaru yn y broses gymeradwyo mewn perthynas â'r Gyllideb Buddsoddi yn y Cyfryngau yn enwedig i reoli unrhyw wrthdaro buddiannau go iawn neu ganfyddiad o hynny. Cytunodd y naill barti a'r llall ar broses gymeradwyo gadarn cyn lansio'r gronfa. Roedd gwrthdaro buddiannau posibl ar frig yr agenda ar gyfer pob un o gyfarfodydd y Panel Buddsoddi yn y Cyfryngau a gofynnwyd i aelodau'r panel adael yr ystafell tra'r oedd achosion yn cael eu trafod. Mesur arall oedd nad oedd y Panel Buddsoddi yn y Cyfryngau yn cymeradwyo ceisiadau am gyllid. Roedd y Panel yn llunio argymhellion i Weinidogion am gyllid o dan y broses Cyngor Gweinidogol ac mae'r broses hon hefyd yn galw am gymeradwyaeth bellach gan dimau arbenigol ar draws y Grŵp Economi, Sgiliau a Chyfoeth Naturiol ac, os oes angen, ar draws Llywodraeth Cymru. Nid oedd Pinewood eu hunain yn cael cymeradwyo unrhyw geisiadau am gyllid. Roedd eu rôl nhw wedi'i chyfyngu i ddatblygu cynigion i'r Panel Buddsoddi yn y Cyfryngau eu hystyried.

Pan ddaeth swyddogion yn ymwybodol bod pryder yn y diwydiant ei bod yn rhaid i gwmnïau cynhyrchu ddefnyddio gwasanaethau goleuo a gwasanaethau ôl-gynhyrchu Pinewood fel amod o gyllid y Gyllideb Buddsoddi yn y Cyfryngau, aeth swyddogion ati'n ddiymdroi i fynd i'r afael â hyn. Eglurodd swyddogion y sefyllfa go iawn yn glir i gwmnïau ac i gynhyrchwyr eraill yn y gadwyn gyflenwi a oedd eisiau defnyddio'r gronfa yn ogystal â chodi'r pryderon â Pinewood yn uniongyrchol. Penderfyniad masnachol y cwmni cynhyrchu oedd hi bob tro os oeddent am ddefnyddio gwasanaethau Pinewood ac nid oedd yn amod o gyllid y Gyllideb Buddsoddi yn y Cyfryngau.

Argymhelliad 6

Rydym yn argymhell, ar y cyd ag argymhelliad 2, bod Llywodraeth Cymru yn darparu'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am berfformiad ariannol a rhagamcanion incwm ym mis Rhagfyr 2019.

Ymateb: Derbyn

Cyflwynir yr wybodaeth ddiweddaraf am berfformiad ariannol ac amcanestyniadau incwm i'r Pwyllgor ym mis Rhagfyr 2019.

Efallai y bydd y Pwyllgor yn dymuno nodi bod Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i Gytundeb Llwyfan gyda Bad Wolf Studios Wales i rentu'r gofod gwag cyfan yn Pinewood Studio Wales ar gyfer y deuddeg mis nesaf, gyda'r dewis i ymrwymo i gytundeb pellach am ddwy flynedd arall. Mae'r prosiect hwn yn gyfle mawr i sicrhau cytundeb rhentu tymor hir ar gyfer Pinewood, gan angori dau gynhyrchiad mawr yng Nghymru yn ogystal â gwella'r ased stiwdio.

Argymhelliad 7

Rydym yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn dangos sut y mae wedi cryfhau'r trefniadau ar gyfer sicrhau bod goblygiadau TAW yn cael eu hystyried yn llawn gan swyddogion mewn modd prydlon, gan gynnwys darparu cymorth arbenigol lle bo angen, a bod cyngor cyflawn a chywir yn cael ei roi i Weinidogion Cymru ar oblygiadau TAW yr holl gynigion a gyflwynir i'w cymeradwyo.

Ymateb: Derbyn

Mae ystyried goblygiadau TAW nawr wedi'i wreiddio yn y broses o gyflwyno cyngor i Weinidogion. Mae tîm TAW arbenigol yn Llywodraeth Cymru ac mae'r swyddog sy'n drafftio'n gyfrifol am gysylltu â'r tîm cyllid yn eu Grŵp neu'r tîm arbenigol hwn os bydd ganddynt unrhyw bryderon ynghylch sut caiff TAW ei drin yn y cynnig sy'n cael ei gyflwyno gerbron y Gweinidog i'w ystyried. Mae'n rhaid cynnwys datganiad TAW ym mhob cyngor a roddir i'r Gweinidog dros yr Economi a Thrafnidiaeth pan fydd goblygiadau ariannol sy'n nodi a ydy TAW yn berthnasol ac a oes modd adennill y TAW o dan y rheolau ar gyfer Llywodraeth.

Argymhelliad 8

Rydym yn argymhell bod Llywodraeth Cymru yn cael arolygon, nid dim ond prisiau, ar bob caffaeliad eiddo sy'n uwch na £1 miliwn.

Ymateb: Gwrthod

Er ein bod yn derbyn egwyddor gyffredinol yr argymhelliad, bydd achosion pan na fyddai arolwg yn berthnasol, er enghraifft, pan mai bwriad y caffael ydy dymchwel yr adeilad sy'n cael ei gaffael. Efallai y bydd achosion hefyd pan fydd arolygon o'r fath yn briodol ar gyfer caffaeliadau sydd â gwerth is.

Mae gwaith eisoes wedi dechrau i ddatblygu canllaw arfer orau mewn achosion o gaffael a wneir yn enw Gweinidogion Cymru. Bydd y canllaw hwn yn ategu canllawiau adrannol sydd eisoes yn bodoli, ond unwaith eto bydd yn sicrhau ein bod yn mabwysiadu dull gweithredu arfer dda cyson wrth gaffael gyda thryloywder a diwydrwydd dyladwy priodol ar draws llywodraeth. Bydd yr argymhelliad yn cael ei ystyried fel rhan o'r gwaith hwn a bydd y meini prawf ar gyfer cynnal arolygon yn cael eu cynnwys yn yr ystyriaethau hyn.

Argymhelliad 9

Rydym yn argymell bod yr holl drafodaethau yn y dyfodol rhwng Llywodraeth Cymru a busnes y sector preifat yn cynnwys asesiad trwyadl o gyfrifoldebau pob ochr ac y nodir y rhain yn benodol ym mhob contract.

Ymateb: Derbyn

Rydym yn hyderus bod ein cytundebau â thrydydd partïon yn adlewyrchiad priodol o gyfrifoldebau pob parti. Er enghraifft, mae telerau ac amodau grant safonol yn berthnasol i'n trefniadau cyllid grant, sy'n berthnasol i'r rhan fwyaf o'n perthnasau cyllido â thrydydd partïon. Mae'r telerau ac amodau hyn yn nodi cyfrifoldebau'r naill barti a'r llall yn glir. Mae'r enghraifft Pinewood a ganfuwyd gan y Pwyllgor yn anarferol oherwydd natur benodol yr hyn y cafodd ei gynllunio i'w gyflawni. Fodd bynnag, yn y dyfodol byddwn yn sicrhau os bydd angen cytundebau penodol i ddiffinio'r berthynas rhwng partïon, yna gofynnir am gyngor proffesiynol ychwanegol i sicrhau y defnyddir yr asesiad trwyadl a argymhellir gan y Pwyllgor.

Yn ogystal â hyn, mae'r Contract Economaidd sy'n sail i'n perthynas â'r rheini sy'n ymgysylltu â ni i gyflawni'r Cynllun Gweithredu ar yr Economi yn nodi'n glir gyfrifoldebau'r naill barti a'r llall wrth i ni symud at ddull gweithredu cydweithredol gyda busnesau i gyflawni buddsoddiad cyhoeddus â diben cymdeithasol.